

Tante Hertha

Nr. 251, 22. årgang, juni-juli 2019

Per troede lige at han kunne slippe for at blive fejret i anledning af hans 70 års dag ved at flygte dybt ind i de svenske skove. Den går ikke i Hertha! I stedet blev han d. 23. indfanget (og de fleste ved hvor vanskeligt DET er), og placeret på tronstolen og fik en billet til en Bob Dylan koncert i Hamburg. Og alle vi andre fik is-lagkage... (Foto: Morten S. Dahl)

Tante Hertha er Hertha Lefvællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned. Redaktør: Allan Elm. Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas, Ole Wadsholt og Anne-Lene Jappe.

Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til redaktøren på tlf. 3840 3402 eller pr. mail. *Referater o.lign. som ønskes bragt, forudsættes af redaktionen at være klar og egnede til offentliggørelse!*

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før til: tante@hertha.dk eller i postkassen Landsbyvænget 2A, mærket 'Tante Hertha'. Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.

KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende.

Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)

Forsidefoto: Første spadestik til nyt bofællesskab - eller rettere ét af dem. Se flere på side 16. (Foto: Jesper M. Hansen).

HerthaKalender

Juni 2019

Onsdag d. 12.	Billedfremvisning fra rejse til Peru v./Morten Snog Dahl	Kl. 19.30	Salen
Onsdag d. 12.	Suppe i Cafeen	Kl. 19.30	
Lørdag d. 15.	Fællesskabsdannende dag	Kl. 17.30-18.30	Cafeen
Søndag d. 16.	Landsbymøde	Kl. 9-14	Overdethele
Søndag d. 23.	St. Hansaften fejring	Kl. 14-17	Salen
22.-28.	Bofællesskaberne er på Fuglsø	Kl. 15-?	
Fredag d. 28.	Sommerferie i værkstederne.		

Juli 2019

Mandag d. 29. Værkstederne begynder.

August 2019

Lørdag d. 31. Høstmarked i Hertha Kl. 11- 16.30 Overdethele

Marietidsel. (Foto: Jesper M. Hansen)

Foredrag og billedfremvisning om Peru

Onsdag d. 12. juni kl. 19.30-20.30 i Salen.

I april rejste jeg en måned til Peru, hvor jeg vandrede og oplevede Machu Picchu og mange andre helligsteder i Peru. Jeg vil vise billeder og fortælle lidt om mine oplevelser og mit møde med den spændende Inka-kultur. Efterfølgende sørger jeg for lidt hygge med the og kage

Morten Snog Dahl

Sankthansaften

Her er en kort invitation til Sankthansaften søndag den 23. Juni.

For af løfte lidt af sløret på dagen, starter festlighederne kl.15, og i løbet af dagen og aften vil der være kaffe og kage, leg og spil, spisning, bål, snobrød, sang og (musik)...

Yderligere information og den endelige indbydelse kommer efter den 13 juni. Vi skal lige have alle ting og detaljer på plads.

På vegne af Sankthansfolket:

Tune, Morten, Brian, Lars & Mikkel

Mit Hertha

Beskrivelsen af mit Hertha bliver denne gang et øjebliksbillede af det Hertha, jeg oplever i netop disse dage. Et Hertha der er omfattet af årstidens pragt. Det skønne forår med utrolig megen fuglesang og planter og blomster der springer ud. Det er en fantastisk følelse at komme hjem til Hertha efter en arbejdsdag, der på mange måder slet ikke ligner Hertha.

Og så børnene, der leger rundt i de skønne omgivelser, hvor der er mange gode venner og legekammerater. Selvfølgelig særligt vores egne to piger, der er begyndt at bevæge sig rundt i Hertha på egen hånd og sammen med venner. Det vækker dejlige barndoms minder om, hvor jeg selv gik på opdagelse i nærområdet og udforskede dyre- og planteliv i læhegn og byggede huler i buskadser og klynger af træ.

Det er især Elisabeth, der er begyndt at suse rundt, nu hvor hun har løftet hovedet og er mere opmærksom på verden rundt omkring sig. Det hjælper også, at hun har lært at cykle, og oftest er hun ifølge med Rufus og Gaia, der lige nu som et eventyrligt trekløver, bevæger sig rundt i en elververden, hvor jordbunkerne på byggegrundene er tårnhøje bjerge og stien rundt om bageriet eller området ved gartneriet er en hemmelig vej rundt om et næsten uindtageligt fort.

En oplagt mulighed er selvfølgelig også at tage et mudderbad på byggegrunden.

Vores familie har gennem det sidste års tid mærket varmen og omsorgen, der er strømmer fra Herthanitterne. Som familie er vi meget glade for al den støtte og opbakning vi har fået. Der er så mange søde mennesker, der spørger til hvordan det går, og går op i, at vi har det godt. Som børnefamilie har vi ikke altid tid til at være opsøgende og deltagende og derfor varmer det rigtigt meget at mærke al den hjælp og omsorg, når vi rækker armene

ud og beder om støtte.

Henrik

Stafetten går videre til...

Kulturudflugter i HBV

I bofællesskaberne har vi dannet nogle forskellige grupper i forhold til interesser, der går mere på det individuelle end på husene som helhed. Ofte tager vi jo på udflugter i de enkelte huse, men det kan være lidt svært at tilgodese den enkeltes interesser på disse fælles ture.

De nye grupper går på tværs af husene og har et overordnet tema, som fortæller, hvor interessen ligger.

Vi har dannet en gruppe med Natur oplevelser som tema. Den gruppe har været på udflugt til Daugaard kalkminer og skal snart afsted på kanotur. Det er en gruppe, hvor man mere melder sig til fra tur til tur end er fast medlem. Turene er meget forskellige, også i forhold til, hvor fysisk udfordrende de er.

Så har vi en gruppe med Kultur som tema. Den er man fast medlem af, da man er med til at planlægge turene, både hvor de skal gå hen og hvordan økonomien er til de enkelte arrangementer. Vi vil prøve at tilrettelægge to ture i nærområdet og så én lidt længere væk per halve år. Dette halve års ture er: Silkeborg Bad, Skagen Museer og Rosenholm Slot med udstillede billeder af Arild Rosenkranz.

Hen af vejen bliver der nok dannet flere grupper - der er allerede lagt i kaminen til noget med fart og spænding (som monster truck race og den slags).

Vi skal nok øve os i at tage billeder på disse ture, så de kan komme i Tante Hertha og måske inspirere andre til spændende udflugter:-)

Med venlig hilsen

Diana Kroon

En håndfuld beboere var lørdag d. 11/5 på heldagsudflugt til Mønsted kalkgruber. Ved ankomst indtog vi medbragt frokost og kaffe/te i det fri, hvorefter turen gik rundt til fods i først kalkværket og derefter gruberne. Men det blev skam til mere end bare det. Takket være det gode vejr og lokalguiden Kennert Nielsen (adskillige på Hertha har sikkert hørt om manden før), blev det til adskillige bemærkelsesværdige stop undervejs; kirken i Frederiks med 'kartoffeltyskerstenen', Dollerup Bakker ved Hald sø, Kongenshus mindepark på Alheden (hvor billederne er taget undervejs i kaffe-pausen), Morten Korch museet i Grønhøj ,og til sidst Grønhøj Kro, hvor vi sluttede turen af med et lille festmåltid.

Philip. Fotos: (Philip)

Juni nyt fra landbruget 2019

Tekst og fotos: Lars Pedersen

Medarbejderne

I forbindelse med byggeriet af det nye bofællesskab på Landsbyvænget 25-27, er der blevet fjernet nogle træer i læhegnet mod nord. En stor gravemaskine rykkede dem op med rod og det hele og kørte dem ned til landbruget. Her er Herthas utrættelige

savfører i skikkelse af Lars O ved at lave dem til pindebrænde, godt hjulpet af Ole og Bent m.fl. Jeg vil tro, at der er beskæftigelse nok i den stak til sommerferien. Rodstumperne vil blive kørt ned i skoven til formulding der og de små grene vil blive lavet til flis.

Rikke, der tager sig af vores dokumentationsarbejde i HBV, har været i praktik i landbruget for at få et billede af, hvad vi går og laver. Det er Rikke længst til højre på billedet. Hun har været med til at tage køerne ind og malke dem. Hun har helt sikkert evnerne for det landbrugsfaglige, så vi må

se, om hun ud over kontorarbejdet også engagerer sig i weekendmalkning, vikar i stalden m.m. Dejligt at have hende med på holdet.

Markerne

Alle marker nåede at få humuspræparat inden 1. maj. Det er første år, det er lykkedes at få al jorden givet så tidligt. Arbejdet blev udover Signe og Birthe også assisteret af Arnannguaq og Heino, som deltog i både røring og udbringning. Rugen på mark 9 og 10 fik kiselpræparat ved begyndende skridning 30. april. Vi har

samlet sten på mark 7 nedenfor stalden. Her er der sået havre med udlæg af kløvergræs. Ølandshveden på mark 21 ved Engvej 2 ser lidt tynd ud, men ellers synes jeg, alle tre kornmarker er kommet godt fra start i år. Det vil selvfølgelig afhænge af vejret, hvordan høsten bliver. Et

gammelt vejrvarsel siger: springer eg før ask, bliver sommeren vask, altså med megen regn. Springer ask før eg, bliver sommeren bleg, altså med megen sol. Jeg har holdt øje med træerne og mener at have kunnet iagttage, at egen sprang ud lidt tidligere end asken. Ikke meget tidligere. Jeg tolker det således, at sommeren får en lille overvægt af sol, men også en passende mængde regn. Dette er jo kun gisninger, så det bliver spændende at se, om det holder stik, når sommeren er gået.

Dyrene

De sidste kalve blev vænnet fra mælken, og kom i slugten den 6. maj. Dette bevirkede nogen utilfredshed især fra kalvene, der brølede så meget, at nogle beboere på Lærkevænget følte sig generet. Der blev dog ro efter et par dage. Amanda og Rina var med, da kalvene blev flyttet (ø.tv.) Vores ældste ko Trine, som bliver 8 år til august, har tiltagende problemer med at holde yveret i orden. Hendes celletal (et udtryk for yversundheden) er blevet så højt, at vi ikke kan bruge hendes mælk i mejeriet. Vi valgte derfor den 20.

maj at lukke hende over til tyrekalvene, så de kunne få gavn af mælken. Der gik heller ikke mere end et døgn før Thorkild, hendes kalv, var faldet til patten igen. De andre køer har afgræsset markerne ved stalden første gang, og det er planen, at de skal ned i engen i slutningen af maj.

Vi har købt to nye bifamilier fra en biavler ved Skive. Vi havde ellers selv indvintret fem familier, men der var kun en, der klarede vinteren. De døde familier havde masser af foder, men lå og var døde i stedet uvist af hvilken årsag. Så der er kun en bifamilie tilbage nede i shelterkoven, og de to nye familier har vi fået lov

til at placere i Sibylla og Johns have. På billedet i biudstyr er det Morten K og Carsten nede i shelterskoven, hvor vi giver den overlevende familie et magasin mere. Staderne med de døde tager vi med hjem og renses. Heino sidder i bilen og vil ikke med over til bierne. Vi tilbød at lukke

lidt bier ind i bilen til ham, så han kunne se dem, men dette frabad han sig. En mandag på vej hjem fra ridning så Morten K en bisværm sidde på en gavl ved skolen. Vi kørte derop om aftenen for at se, om vi kunne indfange den. Desværre var der en anden, der var kommet os i forkøbet, og havde fået den ind i et stade.

Maria og Morten K. på vej hjem fra ridning. (Foto: Loise)

Fra Camilla Torp, Herthahus

Fredag den 10. maj tog jeg sammen med Rasmus og Tore fra Hadruplund til København. Vi skulle besøge Radio Glad, som havde fredagsbar og sendte Live Radio. Tores kusine, Andrea, hende på billedet med den store mave, arbejder på Radio Glad og viste os rundt. Det er et værksted for udviklingshæmmede på samme måde som stalden, bageriet, udeholdet, vaskeriet og så videre her hos os - bare med radioudsendelser. Der var to radioværter, som havde forskellige folk på scenen: en mand, der ved alt om øl, en opera-sangerinde fra Det Kongelige Teater (som også sang en smuk arie for os), to unge kvinder, der har en knallertklub for - unge kvinder - og en mand i blå jakke, der sang dansktopsange. Bagefter gik vi på tyrkisk restaurant i Nordvest, deres pizza er bare god. Meget sent hjemme efter en lang dag kunne jeg godt sige: "Det der med Radio Glad, det er lige mig!"

Indtryk fra Åben Dag i Hertha.
Fotos: Ole W og Jesper M. Hansen

Mange var mødt op efter Åben Dag for at overvære første spadestik til det nye bo-fællesskab på Landsbyvænget 25-27 (Erdahus). Kennert holdt en fremragende tale og de lokale spillemænd og -damer akkompagnerede fællessang. (Fotos: Jesper M. Hansen)

Kort efter tog maskinerne over. (Foto: Per C-K)

Landsbyfonden forventer et gedigent nedslag i prisen for udgravningen til det nye bofælles med hjælp fra mange hjælpsomme mennesker. (Fotos: Jeppe M. Hansen)

skab på 25-27, da kælderen stort set blev udgravet ved første spadestik, som det ses,

Glimt fra den årlige fælles arbejdsdag i maj, som omfattede maling af fælleshus/ bageri, udplantning af selleri og porrer og forskellige andre mindre projekter - bl.a. etablering af bro. Desuden var der folk, som sørgede for formiddagsforplejning og frokost. (Fotos: Ole W)

Referat af fællesledelsesmøde

onsdag d. 8. maj kl. 20 til 21.45

Mødeleder: John. Referent: Marianne. Øvrige Deltagere: Camilla, Carsten, Hanne, Jonathan

1.a Dagsorden blev færdiggjort med ekstra punkter til evt.

b. Der arbejdes på at finde plads i runddelen ved Herthahus til et nyt træ, der skal plantes.

LØS bestyrelsen vil gerne komme 5-7 personer. Dette er under planlægning.

c. Vil man gerne skrive til fællesledelsen er mailadressen faellesledelsen@hertha.dk

Angående administration og lån af fælles redskaber (de ligger pt. i rummet under buens trappe) kan man henvende sig til Kirsten, Lars eller John. Det er Fælleskassen der betaler for reservedele. Pas især godt på vores græs-slåmaskine ;))

D. 13. Maj besluttet farven til det nye fælleshus. Farveprøver kan ses i cafeen. Se i øvrigt mail fra Matthias.

Angående revisor til FL: John arbejder på sagen.

Fælles plastcontainer: Der er gjort plads i cykelskuret til ny fælles blødpast-container.

Anne Pyskow, Mariannes datter, bor kortvarigt i Hertha igen, ca. 2 mdr. Hun bor i nr. 2.

2. Angående cykelbanen: Jonathan taler med Brian i forhold til indkøb af materialer. Fælleskassen betaler de ca. 2150 kr. til materialer.

3. Intet nyt omkring fælleshuset.

4. Rigtig god fest d. 27. april. Dog for lidt mad. Men dejligt med det nye telt. Det foreslås at indkøbe en bedre kaffebrygger, som er mere effektiv. Carsten taler med Glenn fra Corporate Cooking, der har en til salg som passer godt til vores behov.

5. Der opstilles en campingvogn ved stalden - efter aftale med Lars - hvor Kennerts søn skal bo, mens han arbejder med på det nye byggeri. Tidshorizont er ca. 1,5 år.

6. Møde 5.juni med de nye ejere af 19 G

7. Landsbymøde 16. juni fra kl. 14 til 17

a. Punktet udsættes, da vi endnu ved for lidt om det nye sal byggeri.

b. Turbo Clean..... Nogen der ved noget om dette?

c. Angående årlig oprensning af dammen: Hanne taler med Søren H. Fælleskassen betaler oprensningen.

8. Vedr. revision af FLs vedtægter bruges der på næste fællesledelsesmøde 1 time til gennemgang af de input, der er kommet udefra. Derfra planlæg-

ges det videre forløb med arbejdet.

9. I forhold til det foreløbige regnskab for Fællesskassens kvartalsregnskab, sender Jonathan det foreløbige regnskab ud på mail.

Fl ønsker blot en opstilling med sammentælling af udgifterne i de enkelte kasser.

Referat af bestyrelsesmøde i Landsbyfonden d. 30-4-2019 (110)

Tilstede: Grethe Harrebye (GH), Jens-Otto Andersen (JOA), Kennert Nielsen (KN), Rasmus Aagaard (RA), Sibylla Hofstetter (SH) og Tommy Schou Pedersen (TSP) (referent)

Gæster: John Schantz og Tanja Vilsen (Fondens revisorer)

1) Gennemgang af årsregnskab 2018 sammen med revisor. Regnskabet ser tilfredsstillende ud.

Bestyrelsen beslutter, at der foretages interne uddelinger af 574.593 kr. til dækning af omkostninger til byggeriet af bofællesskab samt 197.526 kr. til dækning af omkostninger til forbedringer af nr. 18A, 20 og 24. I alt foretages interne uddelinger af 772.119 kr.

2) Dagsorden godkendt og mødereferat fra sidst underskrevet. Desuden underskrives et dokument til tinglysning af, at det nye bofællesskab ikke videresælges inden for 10 år (for at undgå kravet om at tegne en særskilt byggeskedeforsikring for de nye byggeri). Spar Nord orienteres herom.

3) Orientering

a) GH og KN har holdt medarbejdersamtale med TSP (forretningsføreren). Denne er glad for sit arbejde, men ønsker mere praktisk arbejde i sit liv. På et opfølgende møde gennemgås TSPs arbejdsopgaver for at se, om nogle kan overdrages.

b) Den oprindelige aftale for Biodynamisk Forskningsforenings lejemål i Burishus er fundet frem. Det er her aftalt, at de 60.000 kr., som blev betalt ved begyndelsen af lejemålet, betaler al istandsættelse ved fraflytning. Udkast til ny lejekontrakt er godkendt af begge parter, med virkning fra d. 15. marts 2019.

4) Aktuelle sager til drøftelse / beslutning

a) Fonden har bedt Bofællesskabet (HBV) detailtegne sine ønsker for ombygningen af Herthahus. Det er aftalt, at HBV overdrager det færdige projektforslag til Fonden d. 1. august, således at finansiering kan søges og komme på plads inden årets udgang. Før dette har Fonden godkendt en byggepris på 8 mio. Herudover en buffer på 1 mio. Fonden kan ikke påtage sig større byggeudgifter. Alle yderligere udgifter må finansieres fra anden side, og dette arbejde må gøres i indeværende år. Vi vil i gang med ansøgning om byggetilladelse fra starten af 2020, således at den er på plads, når ombygningen starter 1. december 2020. Der er undervejs opstået et ønske om at udvide bygningen, så selve Salen bliver større - et tiltrængt behov i Bofællesskabet med perspektiv for hele Levefællesskabet, i forlængelse af dialogen på det seneste Landsbymøde.

b) Fundraisinggruppen søger fondsmidler - dels til det ovennævnte projekt med udvidelse af Salen i Herthahus - dels til jordvarme og solceller til begge byggerier.

5) Tilbagevendende temaarbejde (f.eks. økonomi, budget, udbygningsplaner, strategi)

a) Skulle Fonden have købt nr. 19G for 2 mio., ville kreditforeningen tilbyde os belåning med 1 mio., banken med 0,5 mio, og vi skulle selv finde 0,5 mio.

Alle Fondens likvide midler er i disse år reserveret til de to store byggerier - vi har ikke 0,5 mio. til huskøb. Der er et ønske om, at Fonden opkøber flere boliger - især familievenlige boliger - så også for unge børnefamilier, der ikke har økonomi til at købe, har gode muligheder for at flytte til Hertha. Dette må vente 3 år.

b) Susanne Olesen trækker sig fra HBVs bestyrelse. Hun var Fondens repræsentant. Vi må finde en ny. HBVs bestyrelse drøfter sit behov for kompetencer. Fonden afventer dette.

c) Spørgsmålet om frivilligt kontra lønnet malerarbejde for Fonden er nu rejst. Vi vender tilbage til det.

Arkitekten kontemplerer modellen af saludvidelsen (Foto: Allan)

Syrén
Grønne blade
Fire lyserøde blomsterblade
Dufter skønt og stærkt
Forår

Sara Henningsen, Rina

Blå
Violerne blomstrer
Min styrke skinner
som solen, der smiler
Vår

Sara Henningsen

*Glad ko, der smiler til en blomst. Værket frembragt af Frej på 6 år fra Trekroner - et af Sibyllas børnebørn - efter at have været med til malkning i Hertha.
(Foto: Sibylla)*